

KONKURENTSIAMET

Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1
Tallinn, 10122

Teie: 30.04.2026 nr 1-4/26/1722

Meie: 28.05.2026 nr 1-7/2026/26-053-2

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: info@kliimaministeerium.ee

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsus

Austatud proua/härra

Konkurentsiamet (edaspidi KA) esitab käesolevaga oma seisukohad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse (edaspidi ÜVVKS) muutmise väljatöötamiskavatsuse (VTK) kohta.

KA toetab VTK eesmärki kujundada veesektoris jätkusuutlik, andmepõhine ja tulemuslikkust stimuleeriv regulatsioon. Samas rõhutab KA, et detailide kujundamine peab toimuma seadusloome etapis koostöös hinnaregulaatoriga ning hinnaregulatsiooni meetodika väljatöötamisel peab säilima KA sõltumatus ja kaalutusruum.

KA pooldab VTK p-s 3.3.3 kirjeldatud tulu ülempiiri ehk *revenue cap* meetodikale üleminekut ning vee-ettevõtjapõhiste majanduskavade ja võrdlusanalüüsi süsteemi juurutamist (VTK p-d 3.3.2 ja 3.4.1). Samas märgib KA, et uue regulatsiooni detailid, majanduskavade ja võrdlusanalüüsi omavahelised seosed (sh efektiivsusnäitajate hindamine ja hinnastiimulid, hinnaperiood ja indekseerimine ning investeringute planeerimine ja kontrollmehhanism) tuleb koostöös hinnaregulaatoriga välja töötada seadusloome käigus. Oluline on, et KA-le jääb veeteenuse hinna komponentide, kulude ja stiimulite põhjendatuse hindamisel piisav kaalutusruum. Hinnaregulatsioon ei tohi taanduda pelgalt automaatsele indeksile või valemipõhisele mehhanismile arvesse võtmata olulisi erisusi veesektori majandamises.

KA on nõus konsolideerumise stimuleerimisega, sh tuleviku investeringute ja tulukuse preemia kasutamise võimalusega, samuti üleminekuperioodi rakendamisega saastetasude kohaldamisel. KA peab asjakohaseks VTK p-s 3.2.2 välja toodud eelistatud alternatiivi vabastada üleminekuperioodil konsolideeriv vee-ettevõtja kõrgendatud saastetasude maksmisest, mis on tingitud halvas seisukorras taristust ülevõetavas piirkonnas.

Samas ei nõustu KA kõigega, mis on kirjas VTK p 3.2 ja 3.3. KA ei pea õigeks lubada hinnas prognoosida loakohaseid saastetasusid keskkonnaloas sätestatud piirväärtuste alusel, kuna antud kriteeriumitel arvutatud kulu ei peegelda vee-ettevõtja tegevuse efektiivsust ega regulatiivselt prognoositava kulu suurust ning ei oleks seetõttu tarbijate suhtes õiglane. KA hinnangul võimaldab väljatöötatav tulu ülempiiri meetodika teatud tingimustel arvesse võtta

erakorralisi vee-ettevõtja tegevusest sõltumatuid kulusid, mistõttu ei ole VTK-s toodud põhjendused piirväärtustel põhinevate saastetasude osas asjakohased. KA juhib siinkohal tähelepanu, et sisendi regulatsiooni detailidesse, sh saastetasude hindamise metoodikasse, annab KA seadusloome tööprotsessi käigus.

KA ei nõustu VTK p-s 3.4 toodud seisukohaga, et kehtiv KA hinnametoodika keskendub kulude minimeerimisele ja investeeringute piisavust ei kontrollita. Täna rakendatav KA hinnametoodika on kulupõhine ja muuhulgas kontrollib KA hinna kujundamisel, kas eelmisel perioodil hinda lülitatud investeeringud olid teostatud. KA on ka vajadusel investeeringuid hinnas korrigeerinud, kuigi seaduse regulatsioon on selles osas puudulik. Sama toetab KA tõhusama investeeringute planeerimise, hinnastamise ja kontrollmehhanismi väljatöötamist seaduse tasandil, mis tagab parema veetaristu kaitse ja töökindluse pikas perspektiivis.

Lisaks rõhutab KA VTK p-s 1.4.2 toodu osas, et kuluvõrdluse läbipaistmatus ei tulene KA tegevusest või tegevusetusest, vaid on põhjustatud asjaolust, et seadusandja ei ole hinnaregulatsiooni loodud erandit KA-le kohalduvast, avaliku teabe seadusest tulenevast ärisaladuse kaitsmise regulatsioonist. See tähendab, et praegu saab KA hinnakujunduse detaile avalikustada vaid ettevõtja nõusolekul ning KA on korduvalt sellele probleemile tähelepanu juhtinud. Kui vajalikud muudatused andmete avalikustamise osas viiakse seadusesse, saab ka KA vee-ettevõtjate hinna kujunemise komponente seaduses sätestatud ulatuses avalikustada.

Täiendavalt soovib KA juhtida tähelepanu VTK p-s 3.1.5 ja 3.5.2 kirjeldatud püsitasu kehtestamise kavatsusele mitteliitunud kinnistuomanikele. KA hinnangul ei ole püsitasu hea lahendus ja seda eelkõige seetõttu, et selle sissenõudmine mitteliitunud kinnistuomanikelt on õiguslikult ja praktiliselt ebakindel. Ilma lepinguta võib vee-ettevõtjal jääda osa püsikuludest katmata, sest kulud, mis kajastuvad püsitasus, ei saa enam tarbimispõhisesse teenuse hinda lülitada. Kuna püsitasu võib lõppkokkuvõttes hoopis suurendada regulatiivset ebakindlust ja finantsriski vee-ettevõtjale, siis ei poolda KA püsitasu kehtestamist mitteliitunud kinnistuomanikele.

KA palub käesolevas arvamuses toodud seisukohti ÜVVKS-i eelnõu koostamise käigus arvestada. Täiendavalt soovib KA esitada detailsemad seisukohad hinnaregulatsiooni metoodika ja sellega kaasnevate õigusnormide muudatuste (majanduskavad, võrdlusanalüüs) osas seaduse eelnõu koostamise käigus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Aurelie Grenman
6672582
Aurelie.grenman@konkurentsiamet.ee